

Võrumaa kultuuri- ja eripära valdkonna rakenduskava aastani 2020 on Võrumaa arengustrateegia lahutamatuks lisaks. Kava sisaldab tegevusi, mis on vajalikud strateegilise eesmärgi "Võrumaa on "ummamuudu"" täitmiseks. Tegevused jagunevad kahe tasandi vahel: maakondliku/piirkondliku (mitut omavalitsust hõlmavad) ja kohaliku (ühte omavalitsust hõlmavad) mõjuga projektid.

Valdkondlikud fookused

- 1 Võru ja setu kultuuri hoidmine ja arendamine
- 2 Piirkonna tootebrändide arendamine ("uma" märki kandvad tooted ja teenused jne) ja maine kujundamine
- 3 Aastaringelt piirkonna eripäral tuginevate kultuuri- ja spordisündmuste korraldamine

Horisontaalsed fookused

- 1 Ühenduste parendamine (teed, sh kergteed, ühistransport, raudtee, soojatrassid, vee- ja kanalisatsioonitrassid jms)
- 2 Keskkonna hoidmine, sh energiasääst
- 3 Piirkondliku, riigisisese ja rahvusvahelise (eelkõige Venemaa ja Läti) koostöö arendamine

Maakondliku/piirkondliku mõjuga projektid

Jrk	KOV	Projekti nimi	Valdkondlik fookus	Horisontaalne fookus	Projekti lühikirjeldus / tulemus	Vastutaja / partnerid	Tähtaeg	Maksumus
1	Antsla	Antsla valda tutvustava jalgrattaraja loomine (Self-guided tour)	1, 3	2, 3	Vallas ajalooliste ja pärandkultuuriliste objektide kaardistamine, nende info süstematiseerimine ja nutipõhise rattamarsruudi koostamine	KOV	2017	10 000
2	Antsla	Staadioni etapiviisiline renoveerimine	3	3	Staadioni jooksuringi ja väljakualade hoovõtualade kaasaegsete katetega katmine	KOV	2019	200 000
3	Antsla	Vankri- ja tõllavalmistamise traditsiooni hoidmine	1, 3	3	Hoburakendite valmistamise hoone projekteerimine ja ehitamine, sh ruumid õpitubade korraldamiseks. Umbes 2 töökoha loomine	KOV	2018	40 000
4	Haanja	Haanjamaa suidsusanna koostöövõrgustik	1, 3	3	Haanimaa Suidsusannapäeva korraldamine. Saunaomanike teadlikkuse ja suitsusauna alaste teadmiste edendamine. Rahvusvahelise suitsusaunakoostöö ülesehitamine. Võrumaa elanikele ja külalistele suitsusauna teenusena kättesaadavaks tegemine. Suitsusauna näituse eksponeerimine, täiendamine ja korrastamine, messidel ja konverentsidel osalemine, meediaväljaannete võõrustamine	MTÜ Sann ja Süük	2020+	90 000
5	Meremäe	Seto kultuuriaida loomine	1, 3	3	Vanasse kuivatihoonese seto kultuuriaida ehitamine, mis võimaldab seal korraldada konverentse ja kontserte aastaringelt	KOV / Setomaa Valdade Liit	2020+	500 000

KULTUURI- JA ERIPÄRA VALDKONNA RAKENDUSKAVA AASTANI 2020

6	Misso	Kolme riigi (Eesti-Vene-Läti) piiride kokkupuutepunkti eksponeerimine	2, 3		Eestis ainulaadse situatsiooni – Eesti, Vene, Läti piiride kokkupuutepunkti - eksponeerimine. Juurdepääsutee rajamine, viidad, kolmetahulise piiriposti paigaldamine, registritesse lisamine	KOV / SA Võrumaa Arenguagentuur, MTÜ Setomaa Turism	2016	5 000
7	Misso	Seto Kuningriigi päev	1, 3	3	Seto Kuningriigi päeva korraldamine	KOV	2020+	30 000
8	Mõniste	Mõniste talurahvamuuseumi ajaloolise külapoe püsiekspositsiooni valmistamine	1,2	2	Mõniste talurahvamuuseumi ajaloolise külapoe püsiekspositsiooni valmistamine	Võru Instituut	2017	150 000
9	Sõmerpalu	Sõmerpalu motokross	3	3	Traditsioonilise motokrossi korraldamine Sõmerpalus u 4000 pealtvaatajale	Sõmerpalu motoklubi / KOV, AS Toftan	2020	300 000
10	Sõmerpalu	Adrenalin Arena! Motokross kui laste ja noorte valik	3	3	Motohallis uute ürituste, laagrite jms korraldamine nooremale sihtgrupile	Adrenalin Arena / KOV	2020	60 000
11	Võru l	Võru Folkloorifestival	1, 3	3	Võru Folkloorifestivali kui ühe Võru linna sümboli atraktiivsuse tõstmise ja viiepäevase mitmekesise programmi 400-600 osalejaga läbi viimine	MTÜ Võru Folkloorifestival	2020	530 400
12	Võru l	Võru linnapäevad	1, 3	3	Võru linnapäevade korraldamine iga aasta augustikuus - erinevad üritused, mis kannavad kohalikku eripära	KOV	2020	120 000
13	Võru l	Võru Loome- ja Kunstimaja	1, 2, 3	3	Jüri tn 20a asuva hoone rekonstrueerimine ja sinna piirkonna loomeinimesi ühendava Loome- ja Kunstimaja rajamine	MTÜ Avatud Ateljee Klubi / Piiri Kõök	2020	800 000
14	Võru l	Võhandu maraton	2, 3	3	Võhandu jõest rahvusvahelise turismiobjekti kujundamine. Iga-aastase aprillis toimuva Võhandu maratoni korraldamine, sh jõge haarava turismiinfo kokku panemine ja vaatamisväärsuste varustamine siltidega ning jõe puhastamine	MTÜ Spordiühing Ekstreempark / Eesti Aerutamis-föderatsioon, Võrumaa Spordiliit	2020	168 000
15	Võru l	Võru Katariina kiriku restaureerimine	1, 2	2	Võru Katariina kiriku projekteerimine ja täielik restaureerimine (sh kiriku ümbrus)	EELK Võru Katariina kogudus, KOV	2020	1 200 000
16	Võru l	Võru Jekateriina kiriku restaureerimine	1, 2	2	Võru Jekateriina kiriku hoone projekteerimine ja restaureerimine (va katus)	EAÕK Võru Suurkannataja Ekaterina Kogudus	2020	800 000

KULTUURI- JA ERIPÄRA VALDKONNA RAKENDUSKAVA AASTANI 2020

17	Võru l	Võru linnakalmistul asuvate kabelite restaureerimine ja taristu rajamine	1, 2	1, 2, 3	Võru linnakalmistule (ajaloomälestis) juurdepääsuteede, parkla ja kompostla rajamine, kabelite restarureerimine ja värava taastamine, kauplemiskohtade rajamine	KOV, kogudused	2020+	1 000 000
18	Võru l	Endise pangahoone rekonstrueerimine	1, 2	2	Tartu 25 endise pangahoone projekteerimine ja rekonstrueerimine	KOV	2020	700 000
19	Võru l	Võru linna hoonetele kunstiliste lahenduste teostamine	1, 2, 3	2, 3	Soojustatud maja seintele maalingute vms kunstiliste lahenduste teostamine - linn kui kunsti galerii	KOV, KÜ, majaomanikud	2020+	60 000
20	Võru l	Kandle aia projekteerimine ja rekonstrueerimine	1, 2	3	Kandle aia projekteerimine ja rekonstrueerimine	KOV, SA Võru Kannel	2020	1 200 000
21	Võru l	F.R. Kreutzwaldi memoriaalmuuseumi ajalooliste hoonete rekonstrueerimine	1	2, 3	F.R Kreutzwaldi memoriaalmuuseumi ajalooliste hoonete rekonstrueerimise projekti koostamine ja rekonstrueerimine ning kirjandusliku ekspositsiooni kaasajastamine	Kultuuri-ministeerium, Võru Instituut	2020	302 000
22	Võru l	Vana-Võromaa Kultuurikoja ja spordihoone (Kreutzwaldi tn 16) ümberehitus kaasaegseks pilkupüüdvaks ja praktiliseks kultuuri ning spordikeskuseks	1, 2, 3	2, 3	Projekteerimine ja ehitamine. Hoone ümberehituse tulemusel saaks sellest üks Võru linna turismiobjektidest, mis meelitaks siia külastajaid ka väljastpoolt riiki. Vana-Võromaa kultuuripärandit saab paremini tutvustada. Külastatavuse suurenemise tõttu suureneks ka Kultuurikoja ja piirkonna teenitav tulu. Juurdeehitus võimaldaks näitusi külastada ka ratastooliga. Võru linnas on lisaks olemasolevatele spordisaalidele täismõõtmetes spordisaal, mis rahuldaks ka Võru Gümnaasiumi ja Võru Kesklinna Kooli vajadused. Spordilaagrite ja sportlaste majutustingimused suurendaks piirkondliku sporditurismi ja tooks täiendavat tulu kohalikele ettevõtetele	Kultuuri-ministeerium, Võru Instituut, Võru Linnavalitsus, Võru Spordikeskuse SA	2020	5 000 000
23	Võru l	Tamula kalda-ala arendamine	1, 2, 3	1, 2, 3	Tamula rand, Katariina allee ja loodav Võru maakonna keskväljak on olulised kohad maakonnas, kus toimuvad suuremad kultuuriüritused. Kergliiklusteede ja lõkkeplatsi rajamine, muinasasula tähistamine, silla valgus- ja audiolahendused, järve purskkaevu rajamine. Kaldaala hõlmab Juudipark - Võlsi ja Roosisaare ala - Tallinna mnt	KOV	2020	1 100 000
24	Võru l	Skulptuuride allee	1, 2, 3	3	Tamula rand, Katariina allee ja loodav Võru maakonna keskväljak on olulised kohad maakonnas, kus toimuvad suuremad kultuuriüritused. Katariina alleele skulptuuride paigaldamine. Toetab linna kui kunstigalerii kontseptsiooni	KOV	2020	300 000

KULTUURI- JA ERIPÄRA VALDKONNA RAKENDUSKAVA AASTANI 2020

25	Maakond	Võrukeelne meedia	1, 2	3	Võrukeelse info edastamine meedias - Uma Lehe välja andmine, iganädalase võrukeelse uudistesaaate edastamine Vikerraadios, võrukeelsete telesaadete tootmine	Võro Selts VKKF / Võru Instituut, Eesti Rahvusringhääling	2020+	720 000
26	Maakond	Uma Pido	1, 2, 3	3	Võrukeelse ja -meelse laulu- ja rahvapeo Uma Pido korraldamine aastatel 2016 Põlvas ja 2018 Võrus	Võro Selts VKKF / Võru Instituut, Vana-Võromaa KOVID ja maavalitsused	2018	200 000
27	Maakond	Vana-Võromaa suitsusaunapärandi hoidmine	1, 2	3	Suitsusaunakombestiku elujõulisuse toetamine - õpipäevad ja kursused, avatud saunapäevade korraldamine, kohalikke suitsusaunatraditsioone väärtustav teadlik turundamine turismiettevõtetes	Võro Selts VKKF / MTÜ Sann ja Süük, OÜ Mooska	2020+	30 000
Maksumus kokku								15 615 400

Kohaliku mõjuga projektid

Jrk	KOV	Projekti nimi	Valdkondlik fookus	Horisontaalne fookus	Projekti lühikirjeldus / tulemus	Vastutaja / partnerid	Tähtaeg	Maksumus
1	Antsla	Vallamuuseumi loomine	1, 3		Vallamuuseumi rajamine Antsla valda (nt Vana-Antsla mõisa)	Vana-Antsla Mõis, MTÜ Anzen Arendusselts / KOV	2017	100 000
2	Antsla	Antsla Kultuuri- ja spordikeskuse fassaadi renoveerimine	1, 3	2	Renoveeritakse hoone fassaad	KOV	2019	150 000
3	Rõuge	Vana leerimaja – Muuseum kui Ajakogu	1, 3		Rõuge kihelkonnast pärinevate elulugude ja kultuuripärandi kogumine ja säilitamine tulevastele põlvedele. Ajaloolise leerimaja renoveerimine ja sisustuse komplekteerimine	EELK Rõuge Maarja kogudus / KOV	2020	1 300 000
4	Urvaste	Urvaste külakeskkonna elavdamine ajaloo kaudu	2		Urvaste seltsimaja õueala väljaarendamine lähtuvalt kohalike suurkujude kultuuriloolisest tähtsusest. Seltsimajas paikneva Urvaste külakooli arhiivi süstematiseerimine ja muuseumitoa avamine huviliste jaoks	Urvaste Külade Selts / KOV, Urvaste kogudus	2017	20 000
5	Urvaste	EELK Urvaste koguduse kiriku rekonstrueerimine	1, 3	2, 3	Urvaste kiriku katuse ja lae remont ning akende restaureerimine	EELK Urvaste kogudus / Muinsuskaitseamet	2017	240 000
Maksumus kokku								1 810 000
Maakondliku/piirkondliku ja kohaliku mõjuga projektid kokku								17 425 400